

IX JORNADES POÈTIQUES DE L'ACEC

Museu Picasso, 5-7 d'octubre de 2009

Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya

Les Jornades Poètiques són l'acte més rellevant que organitza l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya cada any i una de les trobades culturals més significatives de Barcelona. El certamen, que celebra la seva novena edició, del 5 al 7 d'octubre, a la Sala d'Actes del Museu Picasso de Barcelona, està dedicat al gran poeta Joan Maragall.

L'ACEC s'avança amb aquest homenatge a les activitats que se celebraran a tota Catalunya durant el 2010 i el 2011 per a commemorar el 150 aniversari del naixement de Maragall i el centenari de la seva mort. "El que ens interessa tractar especialment en aquesta edició és la vessant de Maragall en contacte amb la cultura espanyola", explica Miquel de Palol, coordinador de les Jornades. Les sessions es diferencien en tres grans blocs: La vigència de Joan Maragall, Maragall i els seus amics i Maragall i Unamuno.

"Correspondència Maragall-Unamuno" és el títol de la conferència que oferirà el poeta granadí Antonio Jiménez-Millán, mentre que Pere Maragall, nét de l'autor d'*El cant de la senyera*, parlarà de "Joan Maragall i la paraula poètica", i el catedràtic de literatura Adolfo Sotelo ho farà sobre "Joan Maragall i les lletres espanyoles". La conferència inaugural anirà a càrrec del Premi Nacional de Poesia Joan Margarit.

La cita també inclourà la taula rodona "Els poetes de la contracultura", amb la participació de David Castillo, Pau Riba i Joan Vinuesa. Les Jornades es clouran amb un recital poètic, a càrrec de Marta Binetti, Marga Clark, Laura Frucella, José Florencio Martínez, Pura Salceda, Oriol Sàbat i Carlos Vitale.

Les Jornades Poètiques estan organitzades per l'ACEC, patrocinades per CEDRO, i reben la col·laboració de l'Institut de les Lletres Catalanes i el Museu Picasso. La comissió coordinadora està formada per David Castillo, José María Micó i Miquel de Palol.

PROGRAMA

Sessió 1: Vigència de Joan Maragall

Dilluns, 5 d'octubre. 19 h.

- Inauguració
 - Conferència inaugural a càrrec de Joan Margarit
 - Conferència “Correspondència Maragall-Unamuno” ,
a càrrec d'Antonio Jiménez-Millán
 - Lectura de poemes de Joan Maragall: Teresa colom, Anna Maluquer,
Núria Martínez-Vernis
- Presentacions: Miquel de Palol

Sessió 2: Maragall i els seus amics

Dimarts, 6 d'octubre. 19 h.

- Conferència “La poesia tot just ha començat. Joan Maragall i la paraula poètica”,
a càrrec de Pere Maragall
- Presentació: David Castillo

- Taula rodona “Els poetes de la contracultura”, amb la participació de David Castillo,
Pau Riba i Joan Vinuesa
- Presentació: Miquel de Palol

Sessió 3: Maragall i Unamuno

Dimecres, 7 d'octubre. 19 h.

- Conferència “Joan Maragall y las letras españolas”, a càrrec d'Adolfo Sotelo
 - Recital de cloenda: Marta Binetti, Marga Clark, Laura Frucella, José florencio
Martínez, Pura Salceda, Oriol Sàbat i Carlos Vitale
- Presentacions: José María Micó

Comissió organitzadora: David Castillo, José María Micó i Miquel de Palol.
Organitza: Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya. Patrocina: CEDRO. Amb la
col·laboració de: Institució de les Lletres Catalanes i Museu Picasso. Dates: 5, 6 i 7
d'octubre. Lloc: Sala d'Actes del Museu Picasso de Barcelona.

TRETS BIOGRÀFICS DELS PARTICIPANTS

RASGOS BIOGRÁFICOS DE LOS PARTICIPANTES

CONFERÈNCIA INAUGURAL / CONFERENCIA INAUGURAL

JOAN MARGARIT

Joan Margarit (Sanatüja, la Segarra, 1938) és un dels poetes amb major prestigi i reconeixement de la literatura catalana. Va estudiar Arquitectura a Barcelona i el 1961 es va instal·lar permanentment en aquesta ciutat. Des de 1968 és catedràtic de Càlcul d'Estructures de l'Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona. La seva obra abasta una extensa varietat temàtica.

El 1975 es va donar a conèixer com a poeta en castellà amb *Crònica*, publicada a Barral Editores. El canvi de llengua literària del castellà al català té lloc el 1978, i es deu en gran part a la sol·lícita amistat del poeta Miquel Martí i Pol. A partir de 1987 escriu la part més important de la seva obra.

Alguns dels títols destacats, entre la vintena d'obres poètiques que ha publicat, són: *Llum de pluja* (1986); *Els motius del llop* (1993); *Estació de França* (1999); *Joana* (2002); *Els primers freds* (Poesia 1975-1995); *Càlcul d'estructures* (2004), *Casa de Misericòrdia* (2007) i *Barcelona amor final* (2007). A partir de 1999, el poeta va publicar edicions bilingües dels seus llibres *Estació de França*, *Cent poemes*, *Poesia amorosa completa* i *Joana*, en memòria d'una de les seves filles que va morir quan tenia trenta anys. Margarit ha obtingut, entre d'altres, el Premi de la Crítica, per *Vell malentès* (1981); el Premi Miquel de Palol, per *Cants d'Hekatonim de Tifundis* (1982); el Carles Riba, amb *Mar d'hivern* (1985) i, amb *La dona del navegant* (1982), obté el premi Serra d'Or. *Casa de Misericòrdia* (2007) va merèixer l'any 2008 els premis Cavall Verd de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, el Premi Rosalía de Castro del Pen Club i Premi Nacional de Literatura.

CONFERÈNCIES SOBRE JOAN MARAGALL CONFERENCIAS SOBRE JOAN MARAGALL

ANTONIO JIMÉNEZ MILLÁN

Antonio Jiménez Millán (Granada, 1954) es catedrático de Literaturas Románicas en la Universidad de Málaga. Una selección de sus primeros libros de poemas se encuentra en *La mirada infiel. Antología 1975-1985* (2000). Con *Ventanas sobre el bosque* (1987) obtuvo el premio internacional de poesía “Rey Juan Carlos I”. Posteriormente ha publicado *Casa invadida* (1995) y ha obtenido el premio internacional de poesía “Ciudad de Melilla” (2002) con el libro *Inventario del desorden* (2003).

Es autor de los ensayos *Los poemas de Picasso* (1983), *La poesía de Rafael Alberti* (1984), *Vanguardia e ideología* (1984), *Poesía catalana contemporánea* (1993), *Entre dos siglos. Estudios de literatura comparada* (1995), *Poesía gallega contemporánea* (1996, en colaboración con Luciano Rodríguez), *Madrid, fin de siglo. Modernismo, bohemia y paisaje urbano* (1998), *Promesa y desolación. El compromiso en los escritores de la generación del 27* (2001), *Amor y tiempo. La poesía de Joan Margarit* (2005), *Poesía hispánica peninsular (1980-2005)* (2006).

Ha realizado ediciones críticas de la de la novela de Louis Aragon *Aniceto o el panorama* (1989), de la obra literaria de Pablo Picasso (*Poemas y declaraciones*, 1990), del libro de Luis Cernuda *Donde habite el olvido* (2003) y de la obra poética de Manuel Altolaguirre (*Nube temporal, La lenta libertad, Otros poemas 1936-1942*, 2008). Coordinó los números monográficos de *Litoral* *Jaime Gil de Biedma. El juego de hacer versos* (en colaboración con Luis García Montero y Álvaro Salvador, 1986), *Luis García Montero. Complicidades* (1998) y *José Manuel Caballero Bonald. Navegante solitario* (2006). En 2009 fue comisario de la exposición y autor del catálogo de homenaje a Antonio Machado: *Antonio Machado. Laberinto de Espejos* (Consejería de Cultura de la Junta de Andalucía/ Centro Andaluz de las Letras, 2009). Fue profesor invitado en las universidades de Rennes y Aix-en-Provence.

PERE MARAGALL

Pere Maragall i Mira (Barcelona, 1951) és llicenciat en Història per la Universitat Autònoma de Barcelona. Durant alguns anys, va treballar a l'Hemeroteca de la Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat de Bellaterra. Des de 1980, ha exercit com a professor de Llengua i Literatura Catalanes en diferents instituts de secundària; entre 1987 i 2007, a l'Institut Menéndez Pelayo de Barcelona. Curiosament, el seu pare també va ser professor de secundària de l'Institut Francisco Giner, així que pare i fill han exercit en dues institucions que porten els noms de dos dels millors amics del seu progenitor Joan Maragall.

Pere Maragall és un estudiós de la literatura del trànsit del segle XIX al XX, i s'ha especialitzat en la vida i obra de Joan Maragall. Ha publicat una antologia escolar de la poesia de Joan Maragall, *Antologia escolar* (1994), i el llibre *Paisatge i natura en Joan Maragall* (1993). També ha escrit part de la biografia *Jordi Maragall: Els ulls de l'art* (2000). Combina la seva dedicació a les activitats didàctiques de l'Arxiu Maragall, amb la seva dedicació a la conservació del Patrimoni Literari Català a la Institució de les Lletres Catalanes.

ADOLFO SOTELO

Adolfo Sotelo (Madrid, 1953) es catedrático de Historia de la Literatura Española de la Universidad de Barcelona desde 1993 y actualmente decano de su Facultad de Filología. Investigador principal del proyecto de investigación "Historia de la crítica literaria española (1868-1975)", financiado por la Secretaría de Estado de Educación, Universidades, Investigación y Desarrollo. Colabora habitualmente en tareas de crítica literaria y artística desde hace veinte años en *La Vanguardia* y ha publicado artículos en las principales revistas literarias y de hispanismo españolas y extranjeras.

Ha editado obras de Juan Valera, Pérez Galdós, Leopoldo Alas "Clarín", Miguel de Unamuno, Américo Castro, Camilo José Cela, Carmen Martín Gaité, etc. Los campos en los que más ha trabajado son la narrativa y la crítica desde 1868 a nuestros días y la poesía española del siglo XX. Es director de la Cátedra Camilo José Cela de Estudios Hispánicos de la Universidad Camilo José Cela (Madrid) desde diciembre de 2007. Entre sus publicaciones recientes más importantes figuran *Perfiles de Clarín* (2001); *El Naturalismo en España: crítica y novela* (2003); *Viajeros en Barcelona* (2005); *El Arte y las Letras y otros ensayos de Francisco Giner de los Ríos* (2007), y *Camilo José Cela. Perfiles de un escritor* (2008).

TAULA RODONA “ELS POETES DE LA CONTRACULTURA” MESA REDONDA “ELS POETES DE LA CONTRACULTURA”

DAVID CASTILLO

David Castillo (Barcelona, 1961) és periodista, crític, novel·lista i poeta. També ha desenvolupat un incansable paper com a activista cultural, que l’ha portat a participar en cercles alternatius i a organitzar i dirigir importants festivals de poesia.

Durant la seva adolescència va participar en els moviments contraculturals originats a Barcelona tot coincidint amb la sortida de la clandestinitat. Als anys vuitanta, va col·laborar en diaris i revistes literàries de Barcelona i Madrid, i, des de 1989 dirigeix el suplement cultural del diari *Avui*.

Ha publicat, entre d’altres, una biografia de Bob Dylan, diverses antologies i llibres de poesia en català: *La muntanya russa* (1993); *Tenebra* (1994); *Poble Nou flash back* (1997); *Game over* (1998); *El pont de Mühlberg* (2000); *Seguint l’huracà* (2000), que s’han traduït al castellà en el volum *En tierra de nadie* (2001); *Menta i altres poemes* (2005); *Downtown* (2006) i *Esquena nua* (2006). També s’ha publicat a Madrid una antologia de la seva obra poètica, *Bandera negra*. Ha guanyat diversos premis com a crític i articulista, i el Carles Riba pel seu poemari *Game over*. La seva primera novel·la, *El cel de l’infern*, va obtenir el premi Creixells a la millor novel·la catalana de 1999. La segona, *No miris enrere*, va obtenir el premi Sant Jordi 2001.

PAU RIBA

Pau Riba (Palma de Mallorca, 1948) és cantautor, escriptor, creador i agitador cultural, entre moltes d'altres activitats artístiques.

L'any 68 va entrar a formar part del clan Raimon/Pi de la Serra amb qui va compartir, entre altres actuacions, una exitosa setmana de recitals al Romea. Com a membre del Grup de Folk, i coincidint amb els famosos esdeveniments de maig a París, va coorganitzar les 9 Hores de Folk al Parc de la Ciutadella. Poc després va sortir publicat el seu primer llibre, *Cançons i poemes* -prologat per Raimon-. Durant la dècada dels anys 80 va col·laborar als suplementos dominicals dels diaris *La Vanguardia* i *El Periódico*.

Entre les obres publicades, cal destacar, a més: l'assaig periodístic *Euro Rock in Spanien* (1981); el poemari *Trànsit* (1985); la novel·la *Ena* (1987); *La Gran corrida. Del maig del 68 a les eleccions del 88* (1988), un anàlisi amb entrevistes de les tres dècades; el llibre de poemes *Actors Gramàtics* (1998), escrit amb Jaume Sisa; el recull d'articles *Al·lolàlia* (1999); *Jisàs de Netzerit o Capítol zero de la Guerra de les Galàxies* (2001); *Nosaltres els terroristes* (2005); i el poemari *Màximes Maximalistes* (2006).

JOAN VINUESA

Joan Vinuesa (Barcelona, 1952) és pintor, poeta i cantautor, a més de creador i agitador cultural que ha participat i organitzat nombrosos recitals de polipoesia i exposicions a gran quantitat de locals barcelonins. Vinuesa enregistra CD amb versions musicades per ell de poetes contemporanis, publica llibres de poesia autoeditats i organitza exposicions de pintura, recitals i "accions de provocació cultural", tal com ell les defineix.

La seva obra inclou cinc llibres: *El camí del llamp* (1991); *Feristela de bec i les falòrnies del radi* (1995); *El tercer llibre* (1997); *Arrel quadrada de deu* (2000); i *El llom del sol* (2003). I també dos CDs i una dilatada producció de pintures i dibuixos.

RECITAL DE CLAUSURA

MARTA BINETTI

Marta Binetti (La Plata, Argentina, 1959) es escritora, bailarina, coreógrafa, compositora y directora del Awar Tanztheater de Munich, donde imparte cursos de técnica y filosofía de la danza con su método denominado Awareness Dance. Vive en Barcelona desde 2003.

Binetti publicó su primera novela en 2007, *Golondrinas ocultas*, un libro intenso que refleja de manera dramática el cisma generacional sufrido por la juventud de su país durante la represión militar, prologada por Javier Tomeo y presentada en la ACEC el pasado 23 de octubre. También ha escrito el libro de cuentos *Encuentro y soledades* (2007); los ensayos *El don invicto* (1997) y *El legado de Josef Beuys* (2001); el poemario *Poesías* (2008) y *Marmaduke* (2009), libro de la ópera homónima.

MARGA CLARCK

Marga Clark (Madrid, 1944) es escritora y fotógrafa. Realizó su carrera universitaria y diversos cursos de cine y fotografía en Nueva York, donde fue la fotógrafa oficial de la Oficina Española de Turismo. En 1993 obtuvo una beca de la Academia Española de Historia, Arqueología y Bellas Artes en Roma. Su obra se encuentra en importantes colecciones americanas y europeas, como la del Museo de Brooklyn de Nueva York, la Bibliothèque National de París y el Museo Español de Arte Contemporáneo de Madrid.

Entre sus obras, hay que destacar *De Profundis* (1989), conjunto de fotografías y poemas; *Agua* (1991), libro de fotografías en blanco y negro con texto de María Zambrano; y los libros de poesía *Del sentir invisible* (1999); *Auras* (2001); *Pálpitos* (2002); *El olor de tu nombre* (2007), Premio Francisco de Quevedo, y *Amnios* (2009); así como su novela *Amarga Luz* (2002).

Su obra como poeta ha sido recogida en diferentes antologías como: *Las poetas de la búsqueda* (2002), *Ilimitada voz* (2003) y *The other poetry of Barcelona* (2004).

MARÍA LAURA FRUCELLA

Maria Laura Frucella (Rosario, Argentina) es psicoanalista y escritora. Reside en Barcelona desde 2002.

Ha publicado el libro de relatos *Cuentos de aquí y allá* (2004), con el que obtuvo el primer Premio del Concurso III Congreso Internacional de la Lengua Española . Cuenta además con artículos editados sobre Educación, Psicoanálisis, Filosofía e Investigación en publicaciones académicas (*Revista Diosa Episteme*, *Revista de la Facultad de Psicología de la U.N.R.*, *Rev. Acheronta*, entre otras).

Ha colaborado con el Diario *La Capital*, de Rosario, en la columna “Punto de vista”, dentro del suplemento cultural. Algunos de sus cuentos figuran en la obra *Pérdida de tiempo*, un CD de narraciones de autoras argentinas con la voz de la actriz Mónica Alfonso. Actualmente prepara su primera novela.

JOSÉ FLORENCIO MARTÍNEZ

José Florencio Martínez (Burgos, 1950) vive en Barcelona desde 1973, donde obtuvo la licenciatura en Derecho en 1980. Ha colaborado en las páginas de crítica literaria de *El Periódico de Cataluña* y en las revistas *El Ciervo*, *Arte Urbano* y *Alga*. Es socio de la ACEC (Asociación Colegial de Escritores de Cataluña) y desde febrero de 2007 miembro de su Junta Directiva. También es miembro del grupo de poetas de Barcelona “Laberinto de Ariadna”.

Ha publicado, entre otros, los libros de poesía *Sonetos y otros sonos del corazón* (2001); *De las madrugadas amantes* (2002); *Estaciones de amor* (2002); *El espacio de la mirada* (2003); *Tríptico italiano* (2005), Premio Vila de Martorell; *Sobre los números* (2005), y *Ángeles o poemas* (2007), accésit en el XXVI Premio Hispanoamericano de Poesía Juan Ramón Jiménez, 2006. También es autor de las obras de teatro *Lo hemos afusilao esta mañana* (2004); *El geriátrico en la playa* (2006) y *El carnaval de los locos* (2007).

Ha obtenido los siguientes galardones: Primer premio en el Concurso de Poesía José Mª Valverde (2000); Finalista del Premio Amateur de Poesía (Planeta-de Agostini, 2000); Accésit en el Concurso de Poesía José Agustín Goytisolo (2002); Primer Premio de Poesía Semillero Azul (Sant Joan Despí), 2003); Primer premio de Poesía en castellano Vila de Martorell (2004), y accésit y edición del poemario en el XXVI Premio Hispanoamericano de Poesía Juan Ramón Jiménez, 2006.

PURA SALCEDA

Pura Salceda (Ciudad de México, 1961). Hija de emigrantes gallegos, nació en México, pero desde los 3 años vive en Barcelona. Es licenciada en Filología Hispánica y Doctora en Filología Románica, ambas titulaciones por la Universitat de Barcelona.

Ha publicado el libro *Hola, de dónde eres? Manual de urgencia para navegar en los chats* (2003), conjuntamente con Andrés Aberasturi; los poemarios en castellano *Versos de perra negra* (2005), con prólogo de Luis Eduardo Aute; y [M@res online](#) (2008); y el libro de poemas en gallego *A ollada de Astarté* (2007).

También han sido publicados algunos de sus versos en diferentes revistas poéticas de España e Hispanoamérica y en las antologías: *La voz y la escritura. 80 propuestas poéticas* (2006); *Mujeres poetas en el País de las Nubes* (2007); *El Laberinto de Ariadna. 10 años de poesía* (2008); y *Desde la pasión* (2009).

ORIOI SÀBAT

Oriol Sàbat (Barcelona, 1967) començà els estudis de dibuix a l'acadèmia El Taller, el 1980. El 1991 es llicencià en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. Ha conreat el dibuix, la pintura, l'escultura, el gravat i l'escriptura. Des del 1988 ha fet vint exposicions individuals i moltes més de col·lectives, tant en galeries com en institucions públiques i privades. Ha guanyat diversos premis entre els quals destaca el Premi Nacional Juan Ramón Masoliver l'any 2000. Han escrit sobre ell L. Cirlot, J. Corredor-Matheos, Albert Mercadé, Àlex Mitrani, J.M. Cadena, Susanna Rafart, J. Vidal Oliveras, Pep Forns, Raül Maigí, Conxita Oliver i Sílvia Muñoz d'Imbert.

Sàbat és autor dels llibres: *Oriol Sàbat* (2007), amb textos de J. Corredor-Matheos, Albert Mercadé, Susanna Rafart, i *Iconografia* (2007).

CARLOS VITALE

Carlos Vitale (Buenos Aires, Argentina, 1953) es licenciado en Filología hispánica y Filología italiana.

Ha publicado *Códigos* (1981); *Noción de realidad* (1987); *Confabulaciones* (1992) y *Autorretratos* (2001), recogidos en *Unidad de lugar*, (2004). Es autor, además, de *Descortesía del suicida* (2008), con prólogo de José María Merino. Ha sido incluido en *Por vivir aquí. Antología de poetas catalanes en castellano* (1980-2003), con prólogo de Manuel Vázquez Montalbán.

Asimismo ha traducido numerosos libros de poetas italianos y catalanes, entre otros: Dino Campana, Pietro Civitareale, Giuseppe Napolitano, Emilio Paolo Taormina, Eugenio Montale (Premio de Traducción Ángel Crespo, 2006), Giuseppe Ungaretti, Nicola Napolitano, Andrea Zanzotto, Rita Baldassarri, Andrea Rompianesi, Francesco De Napoli, Amerigo Iannaccone, Sergio Corazzini (Premio de Traducción del Ministerio Italiano de Relaciones Exteriores, 2003), Gerardo Vacana, Umberto Saba (Premio de Traducción "Val di Comino", 2004), Ferdinando Banchini, Antonia Izzi Rufo, Antonella La Monica, Sandro Penna, Anna Ventura, Carme Morera, Antoni Clapés, Jesús Aumatell, Josep-Ramon Bach y Joan Brossa. Ha recibido el Premio Ultimo Novecento (Pisa, Italia, 1986) por la traducción de una antología de los *Cantos órficos*, de Dino Campana, posteriormente traducidos por entero. Reside en Barcelona desde 1981.

LECTURA DE POEMES DE JOAN MARAGALL

LECTURA DE POEMAS DE JOAN MARAGALL

TERESA COLOM

Teresa Colom (Seu d'Urgell, Lleida, 1973) és llicenciada en Ciències Econòmiques i Empresariales per la Universitat Pompeu Fabra i es va dedicar professionalment al món de les finances fins que va decidir deixar-ho tot per la poesia.

La seva trajectòria literària va començar l'any 2000 amb el primer premi del Concurs de Poesia de la Biblioteca Pública del Govern d'Andorra. Aquell mateix any guanyava l'accèssit del Premi Grandalla de Poesia del Cercle de les Arts i les Lletres d'Andorra. L'abril del 2001 presentava el seu primer llibre de poesia, *Com mesos de juny*, amb pròleg de Josep Dallerès. El seguirien *La temperatura d'uns llavis* (2002), *Elegies del final conegut* (2005) i enguany ha publicat *On tot és vidre* (2009).

ANNA MALUQUER

Anna Maluquer (1963) és escriptora, però sobretot recitadora de versos o, com ella es defineix, corresponsal poètica. Escriu i diu versos, els seus i els d'altres poetes consagrats, com Verdaguer, Carner, Sagarra, Foix, Pla, Martí i Pol i Enric Casasses. L'han acompanyat músics com Lluís Planas i Gerard Torrents, que han musicat poemes seus, i també Natalia Arroyo, Ramon Vilar i Michael Greenacre, amb qui ha fet l'espectacle "Recitant Verdaguer".

NÚRIA MARTÍNEZ-VERNIS

Núria Martínez-Vernis (Barcelona 1976) és una de les joves poetes emergents i promotora cultural. Ha publicat els llibres de poesia *L'acròbata tampoc no en sortirà il·lès* (2000), premi Amadeu Oller i Premi Memorial Anna Dodas, i *Quantes mentides fan una sola veritat* (2003), guanyadora del premi Vila de Vallirana – Josep Maria Picó.